

клинических институтов в сентябре 1820 г. Базами клинического преподавания стали все три клиники, включая хирургическую. К середине 20-х годов по институтской программе обучались уже не только все казеннокоштные, но и большинство своекоштных студентов медицинского факультета, а с введением на факультете в 1828 г. курсовой системы обучения все студенты факультета вместе с воспитанниками института учились по единой для них новой учебной программе. С этого времени студенты медицинского факультета, как и воспитанники института, выпускались из ИМУ в звании лекаря, а некоторые, дополнительно, и в звании акушера.

РОЛЬ ПРОФЕССОРОВ МОСКОВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА В ПОДГОТОВКЕ РАЗДЕЛА О МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ «ОБЩЕГО УСТАВА ИМПЕРАТОРСКИХ РОССИЙСКИХ УНИВЕРСИТЕТОВ» 1835 г.

А.А. Сточик

Подготовка "Общего Устава Императорских российских университетов" (1835) началась в 1825 году и проходила при активном участии профессоров медицинского факультета Московского университета.

В 1825 году профессор М.Я. Мудров составил "Особое мнение об учреждении новой кафедры для Анатомии Патологической и для Физиологии Сравнительной", сыгравшее решающую роль в выделении преподавания патологической анатомии в самостоятельный предмет преподавания.

В 1829 году почетный член Московского университета профессор Ю.Х. Лодер в ответ на запрос Комитета устройства учебных заведений подготовил развернутый проект раздела о медицинском факультете, который после детальной экспертизы, проведенной Министерством народного просвещения, был избран за основу соответствующего раздела готовившегося устава. Проект Ю.Х. Лодера предусматривал внедрение первого единого учебного плана подготовки врача, устанавливал объем и содержание преподавания всех без исключения предметов медицинского факультета, исходя из их значимости, для достижения конечной цели обучения, предполагал внедрение курсовой системы обучения, предусматривавшей распределение дисциплин факультета по полугодиям и позволявшей добиться оптимальной последовательности в освоении студентами курса медицинских наук.

В течение 1832-1833 гг. профессора медицинского факультета приняли участие в обсуждении и решении проблем разработки принципов организационного устройства и нового учебного плана для работы медицинских институтов, организованных в составе российских университетов.

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ СВ. ВОЛОДИМИРА

Ф.Я. Ступак

Серед різних проблем історико-медичних досліджень важливе місце належить історії вищої медичної освіти та медичних навчальних закладів України.

29 квітня (11 травня) 1840 р. імператор Микола I підписав рескрипт про відкриття медичного факультету в Київському університеті св. Володимира. Спочатку медичний факультет в Києві намічалось організувати з "готових елементів" Віленської медико-хірургічної академії, призначеної до закриття. Однак ці наміри не були реалізовані. В процесі організації медичного факультету в Київському університеті йому було передано лише частину обладнання, навчального інвентарю та бібліотеку Віленської академії.

9 (21) вересня 1841 р. розпочались заняття на медичному факультеті Київського університету. Цього дня засновник кафедри анатомії професор М.І.Козлов прочитав першу лекцію з анатомії, а 12 (24) вересня 1841 р. професор В.О. Караваєв – першу лекцію з енциклопедії та методології медицини.

За статутом 1835 р. на медичному факультеті передбачалось 10 кафедр.

Для нового медичного факультету непростою справою було знайти відповідні приміщення для клінік. Факультетські клініки: терапевтична, хірургічна та акушерська були відкриті 1 листопада 1844 р. Вони досить довго розміщувалися на першому поверсі головного корпусу університету в малопримісних приміщеннях.

Важко було вирішити проблему викладацьких кадрів. З Вільно після закриття академії приїхали лише професори І.Ф. Леонов та Е.Е. Мірам. У заміщенні професорських посад велику допомогу надали ряд інших університетів.

Першим деканом медичного факультету став випускник Казанського університету, відомий хірург В.О. Караваєв (1811–1892). Вже до середини 1843 р. в Київському університеті сформувався колектив учених-медиків, а медичний факультет став одним із центрів